

De Vlinderstichting in 2011

De Vlinderstichting is een projectenorganisatie. In dit jaarverslag vindt u een greep uit de projecten die de medewerkers van De Vlinderstichting in 2011 hebben uitgevoerd.

Nieuwe directeur

Sinds 1 september 2011 heeft De Vlinderstichting een nieuwe directeur: Titia Wolterbeek. Titia is in 1995 begonnen als hoofd van de afdeling Communicatie & Educatie en al snel toegetreden tot het managementteam van De Vlinderstichting. Zij was al adjunct-directeur en manager van het team projecten. Haar voorganger, Theo Verstrael, werd benoemd tot directeur bij SOVON Vogelonderzoek.

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht bestaat uit Harry Boeschoten (voorzitter), Leo van Grunsven, Brenda Horstra, Henk Lugtmeijer, Jeroen van Rossen, Harm Evert Waalkens. De vacature die is ontstaan door het vertrek van Marcel Visser in 2011, is nog niet ingevuld.

Politiek

Het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie lanceerde in 2011 een voorstel voor een nieuwe natuurwet. Deze vervangt op termijn de huidige Flora- en Faunawet, de Natuurbeschermingswet en de Boswet. De nieuwe wet betekent een verdere verslechtering van de beschermingsmogelijkheden voor de natuur. Dit komt bovenop de enorme bezuinigingen die het kabinet het afgelopen jaar op natuur heeft doorgevoerd, welke bekrachtigd zijn met de decentralisatie van het natuurbeleid naar de provincies.

De Vlinderstichting vindt dat we dit niet zomaar kunnen laten gebeuren. Vlinders, libellen en hun leefgebieden dienen beter beschermd te worden. Daarom zijn er in 2011 verschillende acties uitgevoerd.

Wat verandert er voor vlinders en libellen?

Dankzij de lobbyactiviteiten van onder andere De Vlinderstichting is de natuurwet aangepast. Er zullen nu 20 soorten dagvlinders en 8 soorten libellen worden beschermd. Dat zijn de bedreigde en ernstig bedreigde soorten van de Rode lijst Dagvlinders en

In 2011 had De Vlinderstichting 33 medewerkers in vaste of tijdelijke dienst. Zij worden ondersteund door negen vrijwilligers, bij onderzoek, in de bibliotheek en de vlinderkweek.

Libellen die niet op de Habitatrichtlijn staan. Deze komen op een aanvullende lijst waarvoor naast een algemene zorgplicht ook een meldplicht gaat gelden. Dit biedt kansen voor bescherming.

Streep door Natuur was een van de acties die vorig jaar plaatsvonden tegen de bezuinigingsdrijf van het kabinet.

Tien voor 12!

In maart 2011 startte De Vlinderstichting met de campagne Tien voor 12! Met deze campagne wil De Vlinderstichting zorgen dat 12 vlindersoorten die op minder dan tien plaatsen voorkomen in de komende tien jaar extra beschermd worden.

Op de Landelijke Dag werd een **veiling** georganiseerd in het kader van Tien voor 12! Veilingmeester Peter Smits wist de aanwezigen flink te laten bieden en in totaal bracht de veiling meer dan 3000 euro op voor de bescherming van de soorten uit de campagne.

Vanuit de campagne zijn driehonderd nectarplanten bekostigd om de nectarvoorziening van de **iepenpage** in Heerlen te waarborgen. Daarnaast zijn verschillende soorten buddleja's neergezet.

In 2011 zijn er verder activiteiten uitgevoerd voor de **grote vuurvlinder** in De Wieden, het **spiegeldikkopje** in de Peel en de **veldparelmoervlinder** in Bemelen. Kijk voor een overzicht van alle activiteiten op www.tienvoor12.nu.

Spiegeldikkopje.

Help mee!

Door het adopteren van een van de Tienvoor12-soorten kunt u bijdragen aan het slagen van onze beschermingsstrategie. Kijk op www.tienvoor12.nu hoe u mee kunt doen.

Veldparelmoervlinder.

Grote vuurvlinder.

Bescherming

De Vlinderstichting beschermt vlinders en libellen. In heel Nederland werken we aan verschillende projecten.

Rode Lijst libellen

In december presenteerden De Vlinderstichting en EIS-Nederland de nieuwe Rode Lijst libellen. De lijst geeft aan hoe het met de libellen in Nederland gaat. Sinds 1997, toen de vorige Rode Lijst is verschenen, zijn donkere waterjuffer, rivierrombout en gaffellibel weer in ons land teruggekeerd. Tengere pantserjuffer, bruine winterjuffer, bruine korenbout en bandheidelibel zijn in aantal toegenomen en staan daardoor niet meer op de Rode Lijst. Met noordse winterjuffer, noordse glazenmaker, gevlekte glanslibel en gevlekte witsnuitlibel gaat het ook de goede kant op. Een pluim op het werk van natuurbeheerders, waterbeheerders en beleidsmakers die de afgelopen decennia pleitbezorgers zijn geweest van een beter milieu en meer natte natuur!

In de Krimpenerwaard zijn in samenwerking met de Agrarische Natuurvereniging Weidehof Krimpenerwaard en het Zuid-Hollands Landschap in 33 boerenloten krabbenscheerplanten uitgezet voor de groene glazenmaker.

In 2011 zijn de verspreiding en kansen van de sleedoornpage voor de gemeente Ede in kaart gebracht.

De Vlinderstichting heeft op 29 mei 2011 de Ravenvennen uitgeroepen tot libellenreservaat. In juni kreeg ook het Kuinderbos (foto) het predikaat libellenreservaat.

Goed en slecht nieuws

In 2011 was het verschijnen van braamparelmoevlinder en staartblauwtje opmerkelijk. Minder positief nieuws was er over de heivlinder die het al vele jaren slecht doet. Veel positief nieuws op libellengebied in 2011: onder andere de terugkeer van de sierlijke witsnuitlibel en het verschijnen van de mercurwaterjuffer. Ook werden veel rivierrombouten gezien op de meest westelijke vliegplaats in ons land.

Bedankt!

Het nauwkeurig volgen van onze vlinder- en libellen stand is mogelijk dankzij het Landelijk Meetnet Vlinders en het Landelijk Meetnet Libellen. De Vlinderstichting is alle tellers die dit jaar weer hebben meegedaan zeer dankbaar!

Onderzoek en samenwerking

Om vlinders en libellen te beschermen, is het belangrijk te weten waar ze voorkomen. Daarom doet De Vlinderstichting overal in Nederland onderzoek. Daarbij wordt zoveel mogelijk samengewerkt met andere organisaties.

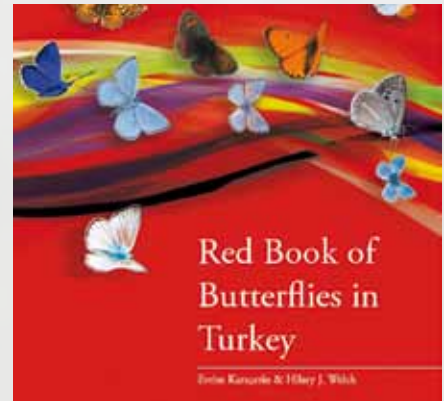
In december tekende De Vlinderstichting de Green Deal 'Tijdelijke Natuur' met de overheid en enkele haven- en ontgrondingsbedrijven.

Samen met het NIOO, Wageningen Universiteit en de VOFF en de bedrijven Philips en de Nederlandse Aardolie Maatschappij doet De Vlinderstichting onderzoek naar het effect van kunstlicht op natuur.

In de 2011 opgezette samenwerking tussen de VOFF en Prorail is een brochure ontwikkeld voor extra voorzieningen bij faunapassages.

De Vlinderstichting werkt binnen Butterfly Conservation Europe (BCE) samen met partners in bijna veertig Europese landen. Samen met de Turkse partner van BCE heeft De Vlinderstichting gewerkt aan de bescherming van vlinders in Turkije. Dat leverde een Turkse Rode Lijst en een beschermingsstrategie voor vlinders in Turkije op.

In oktober hebben De Vlinderstichting en camping Geversduin een samenwerkingsovereenkomst getekend. Op de duurzame camping worden verschillende aanpassingen gedaan om het terrein nog vlindervriendelijker te maken.

In opdracht van Cascade, vereniging van zand- en grindproducenten zijn twee afgravingen met dagvlinder- en libelleninventarisaties onderzocht op de kwaliteit van nieuwe natuur.

Activiteiten

Tijdens de derde editie van de tuinvlindertelling deden bijna 800 mensen mee en werd de kleine vos het meest gezien. www.vlindermee.nl

Tijdens de Nationale NachtvlinderNacht zijn gegevens verzameld en hebben mensen kennis gemaakt met nachtvinders op bijna vierhonderd locaties in Nederland.

Jeugd

In 2011 heeft De Vlinderstichting cursussen verzorgd bij verschillende groene opleidingen in Nederland, onder andere aan de HAS, CAH Almere en Van Hall-Larenstein Velp.

De Vlinderstichting was mede-organisator van de INSECTENxperience in mei 2011. Het festival, dat zo'n 8.000 bezoekers trok, liet publiek, overheden, bedrijfsleven en media op een fascinerende, inspirerende, veelzijdige en wonderlijke manier kennismaken met de wereld van insecten.

In 2011 werden voor de vierde keer alle vlinders langs het Pieterpad geteld. Het klein koolwitje werd (niet geheel onverwacht) op alle etappes het meest gezien.

Ieder jaar worden er ongeveer 3000 pakketjes met eitjes, rupsen en poppen van het groot koolwitje verzonden voor het project koolwitjes in de klas. Daarmee bereikt De Vlinderstichting ongeveer 100.000 kinderen per jaar! Hier kinderen van OBS de Vlindervallei in Amersfoort.

Onderzoek (vervolg)

Plaggen in heideterreinen zorgt voor meer soorten, maar heeft ook negatieve effecten. De Vlinderstichting probeert de kennisleemte te vullen en doet onderzoek naar alternatieven voor plaggen.

Sociale media

Wilt u op de hoogte blijven? Abonneer u op de nieuwsbrief, kijk op www.vlinderstichting.nl of volg ons via

@VlinderNL

facebook.com/vlinderstichting

hyves.nl/devlinderstichting

Jaarverslag 2011

Een uitgebreide versie van het jaarverslag is te vinden op www.vlinderstichting.nl of via de QR-code.

Het financieel jaarverslag wordt, zodra dit is goedgekeurd door de Raad van Toezicht, op www.vlinderstichting.nl geplaatst. Het zal ook worden gepubliceerd in het augustusnummer van Vlinders.

Foto's: Ger Beumeler, Ortwin Hoffmann, Esther Thielemans, Kars Veling, Albert Vliegenhart, Theo Verstrael